

Sygn. akt: III U 252/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy I Ubezpieczeń Społecznych - w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 03 czerwca 2015r. w O.

sprawy z odwołania K. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

na skutek odwołania K. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 26.02.2015r. znak (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26.02.2015r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił K. S. prawa do emerytury rolniczej.

W odwołaniu od tej decyzji K. S. wniosła o jej zmianę i przyznanie dochodzonego świadczenia. Podniosła, że od 16 roku życia do dnia złożenia wniosku o emeryturę pracowała w gospodarstwie rolnym, KRUS niesłusznie też nie zaliczył jej okresu od 01.01.1989r. do 31.12.1992r., podczas gdy pracowała wówczas w gospodarstwie a pracę chałupniczą wykonywała wieczorami.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że K. S. nie spełnia przesłanek do przyznania prawa do emerytury rolniczej, bowiem wykazała podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników jedynie w wymiarze 24 lata i 6 miesięcy i 2 dni, zamiast wymaganych 30 lat.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. w dniu (...)ukończyła 55 lat. W dniu 29.12.2014r. złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Wypełniając kwestionariusz dotyczący okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia wskazała okresy: pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od

01.01.1974r. do 16.03.1979r., pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 16.03.1979r. do 21.02.1980r. i pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 21.02.1980r. do dnia złożenia wniosku o emeryturę.

W okresie od 02.08.1976r. do 02.06.1984r. K. S. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Zakładach (...) w P. Zakładzie Produkcyjnym w M. jako dziewiarz, w tym w okresie od 11.05.1979r. do 02.06.1984r. korzystała z urlopu wychowawczego. Nadto w okresie od 04.06.1984r. do 30.09.1991r. była zatrudniona w Spółdzielni Pracy (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy jako krawcowa-chałupnik. W okresie od 01.09.1991r. do 31.12.2001r. miała przez ZUS przyznaną rentę z tytułu niezdolności do pracy. Odwołująca miała opłacane składki w KRUS w okresach: od 21.02.1980r. do 31.12.1982r., od 01.01.1983r. do 31.12.1990r. i od 01.01.2002r. do dnia wystąpienia z wnioskiem o emeryturę. Pracowała w gospodarstwie rolnym od dzieciństwa do dnia złożenia wniosku o emeryturę.

Po rozpoznaniu wniosku o emeryturę, Prezes KRUS w dniu 26.02.2015r. wydał decyzję, w której odmówił jej prawa do tego świadczenia. Organ rentowy uznał, że wykazała okres podlegania ubezpieczeniu z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym w wymiarze 24 lata 6 miesięcy i 2 dni, zamiast wymaganych 30 lat. Do okresów ubezpieczenia nie zaliczył natomiast pracy w gospodarstwie od 02.08.1976r. do 20.02.1980r. i od 01.01.1989r. do 31.01.2002r., a więc częściowo okresach, gdy K. S. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę i w okresie, gdy pobierała rentę z ZUS.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację zawartą w aktach emerytalnych odwołującej oraz pismo ZUS z dnia 08.05.2015r. (k. 16a.s.).

Sąd zważył, co następuje:

K. S., kwestionując decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 26.02.2015r., domagała się przyznania prawa do emerytury rolniczej.

Ponieważ odwołująca urodziła się w dniu (...), może uzyskać emeryturę rolniczą, o której mowa w art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zgodnie z tym przepisem emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą,
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Zgodnie zaś z art. 20 ust. 1 w/w ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów (art. 20 ust. 2). Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. (art. 20 ust. 3).

Ponieważ K. S. wiek 55 lat ukończyła w dniu (...)i zaprzestała działalności rolniczej, spór dotyczył tego, czy posiada wymagany 30-letni okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. Wydając zaskarżoną decyzję Prezes KRUS uznał bowiem okres ubezpieczenia jedynie w wymiarze 24 lata 6 miesięcy i 2 dni.

W ocenie Sądu odwołanie nie jest zasadne.

Ze świadectw pracy złożonych do akt KRUS (k. 33-34a.e.) wynika, iż odwołująca w okresie od 02.08.1976r. do 02.06.1984r. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Zakładach (...) w P. Zakładzie Produkcyjnym w M. jako dziewiarz, w tym w okresie od 11.05.1979r. do 02.06.1984r. korzystała z urlopu wychowawczego. Nadto w okresie od 04.06.1984r. do 30.09.1991r. była zatrudniona w Spółdzielni Pracy (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy jako krawcowa-chałupnik. Z decyzji ZUS (k. 35-37a.e.) i pisma ZUS z dnia 08.05.2015r. (k. 16a.s.) wynika zaś, że w okresie od 01.09.1991r. do 31.12.2001r. miała przez ZUS przyznaną rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Odwołująca jest osobą urodzoną po dniu 31 grudnia 1948r., dlatego należy do osób, którym do okresów wymaganych do uzyskania uprawnień emerytalnych zalicza się tylko okresy pracy w gospodarstwie rolnym i podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Urodzonym po 31 grudnia 1948r. nie zalicza się do okresów wymaganych do emerytury rolniczej okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu w systemie powszechnym (art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników). Takie stanowisko zajął też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 09.03.2011r. w sprawie III UK 83/10 (OSNP 2012/7-8/99).

Z akt emerytalnych wynika, iż składając wniosek o emeryturę K. S. w kwestionariuszu dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia wskazała okresy: pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 01.01.1974r. do 16.03.1979r., pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 16.03.1979r. do 21.02.1980r. i pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 21.02.1980r. do dnia złożenia wniosku o emeryturę (k. 2a.e.).

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję zaliczył odwołującej okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników: od 01.01.1974r. do 01.08.1976r., od

21.02.1980r. do 31.12.1988r. i od 01.01.2002r. do 21.01.2015r. (k. 49a.e.). Nie zaliczono zaś okresów: od 02.08.1976r. do 20.02.1980r. i od 01.01.1989r. do 31.12.2001r.

Odnosząc się do okresu od 02.08.1976r. do 20.02.1980r. wskazać trzeba, że jest to okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i teściów. Od 21.02.1980r. odwołująca była już właścicielką własnego gospodarstwa rolnego. W spornym okresie odwołująca od dnia 02.08.1976r. do dnia 02.06.1984r. była zatrudniona w Zakładach (...) w P., lecz od dnia 11.05.1979r. do dnia 02.06.1984r. miała urlop wychowawczy. Jednocześnie pracowała w gospodarstwie rolnym. Mimo zatrudnienia organ rentowy zaliczył jej okres pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 21.02.1980r. do 02.06.1984r., gdyż od 21.02.1980r. była już właścicielem gospodarstwa rolnego i nie wykonywała zatrudnienia przebywając na urlopie wychowawczym.

Zdaniem Sądu zaliczeniu podlega również okres od 02.08.1976r. do 20.02.1980r.

Jak już wskazano wyżej, zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników do okresów ubezpieczenia, wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r. W przepisie tym chodzi o okres pracy a nie ubezpieczenia. K. S., składając wniosek o emeryturę wskazywała, że okresie od 02.08.1976r. do 16.03.1979r. pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców a następnie od 16.06.1979r. do 20.02.1980r. w gospodarstwie rolnym teściów. Organ rentowy nie kwestionował powyższej okoliczności, dlatego Sąd uznał ją za bezsporną. Wobec powyższego okres ten podlega zliczeniu do okresów wymaganych przez art. 20 ust. 1 pkt 2 i art. 1 ust. 2 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zaliczenie okresu od 02.08.1976r. do 20.02.1980r. nie zmienia jednak sytuacji K. S., gdyż okres ten stanowi jedynie 3 lata 6 miesięcy i 21 dni i po dodaniu do uwzględnionego przez KRUS okresu 24 lata 6 miesięcy i 2 dni daje jedynie 28 lat i 23 dni, zamiast wymaganych 30 lat.

Organ rentowy do ubezpieczenia społecznego rolników nie zaliczył też okresu od 01.01.1989r. do 31.12.2001r. Okres ten nie podlega jednak zaliczeniu do uprawnień emerytalnych w KRUS.

Jak już wskazano wyżej, w okresie od 04.06.1984r. do 30.09.1991r. odwołująca była zatrudniona w Spółdzielni Pracy (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę jako krawiec-chałupnik. W tym okresie była też właścicielem gospodarstwa rolnego, dlatego okres ten może być zaliczony jako okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin (art. 20 ust. 1 pkt 1).

W okresie od 01.01.1989r. do 31.12.1990r. obowiązywała ustawa z dnia 14 grudnia 1982r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin. Przepis art. 3 ust. 2 pkt 1 tej ustawy w brzmieniu obowiązującym od 01.01.1989r. stanowił zaś, że ubezpieczeniu nie podlegają osoby będące pracownikami zatrudnionymi w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa wymiaru obowiązującego w danym zawodzie albo objęte innymi przepisami o ubezpieczeniu społecznym lub o zaopatrzeniu emerytalnym. Ponieważ więc odwołująca w Spółdzielni Pracy (...) w Ł. pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy, nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników od 01.01.1989r. do 31.12.1990r.

Począwszy od 01.01.1991r. obowiązuje ustawa z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przepis art. 7 ust. 1 tej ustawy stanowił, że ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy:

- 1) rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny,
- 2) domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1

- jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu i nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty.

Ponieważ w okresie od 01.01.1991r. do 31.08.1991r. odwołująca nadal była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Spółdzielni Pracy (...) w Ł. i z tego tytułu podlegała ubezpieczeniu a w okresie od 01.09.1991r. do 31.12.2001r. pobierała rentę z ZUS, nie podlegała z mocy ustawy ubezpieczeniu społecznemu rolników, dlatego okres ten nie podlega wliczeniu do okresów ubezpieczenia wymaganych do uzyskania prawa do emerytury rolniczej w KRUS.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż K. S. nie posiada wymaganego 30-letniego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, dlatego nie spełnia przesłanek do przyznania prawa do emerytury rolniczej. Wniesione przez nią odwołanie od decyzji Prezesa KRUS z dnia 26.02.2015r. zostało wobec tego oddalone w oparciu o art. 477¹⁴§ 1 kpc.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.